

Воронов Максим Сергійович

директор

ТОВ «Модульні системи»

Воронов Дмитро Сергійович

директор

ТОВ «Білдинг М ЕНД Д»

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-335-7-34>

ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ

Ефективний менеджмент в сучасних умовах стає невід’ємною складовою інноваційного розвитку підприємств. Швидкі зміни в технологічних можливостях, постійне зростання конкуренції та коливання у споживацьких уподобаннях ставлять підприємства перед завданням не тільки забезпечити стійкість у виробництві, а й постійно знаходити нові можливості для розвитку. Інновації в сучасному бізнесі вимагають гнучкості та швидкого реагування. Ефективний менеджмент стає ключовим фактором, оскільки він визначає напрямок розвитку, а також здатність підприємства адаптуватися до змін.

Війна в Україні відчутно вплинула на інноваційний розвиток підприємств. Конфлікт та нестабільність спричинили ряд викликів та обмежень, що суттєво ускладнили умови для розвитку та впровадження інновацій. По-перше, війна змінила пріоритети: більшість ресурсів, які раніше витрачалися на дослідження та розвиток нових технологій, тепер спрямовані на вирішення нагальних питань безпеки, що зменшило фінансування та увагу до інноваційних проектів. По-друге, напочатку війни були порушені ланцюги постачань, що спричинило перешкоди для інтеграції новітніх технологій у виробництво та обмежило можливості отримання обладнання, компонентів та технологічних рішень зі

світового ринку, ускладнило впровадження інновацій. Позитивним є те, що наразі цей фактор вже не спричиняє суттєвого негативного впливу. По-третє, внаслідок війни відбулася часткова втрата фахівців. Війна змусила багатьох кваліфікованих працівників захищати батьківщину або шукати безпечніші умови життя й роботи за межами країни, що призвело до обмеження доступу до висококваліфікованої робочої сили для інноваційних проектів.

Зважаючи на ці фактори, інноваційний розвиток підприємств в Україні став вимушено обмеженим та ускладненим. Однак, деякі компанії залишаються активними в інтеграції нових технологій, шукаючи внутрішні рішення та адаптуючись до складних умов. Незважаючи на виклики, багато підприємств виявили ресурси та винахідливість, шукаючи можливості для розвитку в умовах воєнного стану. Використання власних ресурсів, пошук альтернативних джерел фінансування та прихованих можливостей стали ключовими стратегіями для тих, хто прагне продовжувати інноваційний розвиток навіть у складний період війни в Україні. Завдяки ефективному менеджменту деякі підприємства в Україні не лише не погіршили стан власної інноваційної діяльності, але й розширили сферу її впливу.

Наприклад, лідер у сфері доставки в Україні – компанія «Nova Poshta» – впровадила інноваційні підходи у логістиці, використанні технологій та пакуванні з метою поліпшення сервісу. У 2023 році компанія розширила своє діяльність на європейський ринок, відкривши свої відділення у більшості країнах Балтії, Польщі, Німеччині, Італії тощо.

Одним з вражаючих прикладів ефективного управління інноваційним розвитком є компанія «Lanet Network Ltd.», що активно впроваджувала передові технології у сфері інтернет-зв'язку. Завдяки розробці новаторських програмних продуктів та вдосконаленню сервісів, «Lanet Network Ltd.» досягла значного зростання клієнтської бази та позиціонується як лідер на внутрішньому ринку інформаційних технологій.

Ще одна відома IT-компанія SoftServe активно розвивала та впроваджувала передові технології в області програмного

забезпечення. У 2023 році компанія вдосконалила інноваційні рішення в галузі штучного інтелекту, обробки даних та розробки програм. А компанія Raccoon.World, що спеціалізується на виробництві робототехніки та навчальних іграх для дітей, у 2023 році розширила асортимент продукції та покращила інноваційні технології запобіжний захід для навчання, чим підтримала набуття знань дітьми і молоддю в умовах війни.

Ще одним прикладом є підприємство «EcoTech Solutions», яке активно працює над розвитком екологічно чистих технологій у виробництві та енергетиці (сонячні та вітрові генератори). Ця компанія у 2023 році успішно впроваджувала проекти з використання відновлюваних джерел енергії, екологічно чистих матеріалів та зменшення викидів, спрямовуючи свою діяльність на створення сталого виробництва.

Крім зазначених вище компаній є велика кількість інноваційних розробників та виробництв у сфері оборони. Майже кожного місяця 2023 року з'являлася інформація по розробку українських безпілотників та дронів, удосконалення військової техніки та зброї. Але це вимушена об'єктивна міра, викликана війною з РФ. Деякі технологічні стартапи активно розвивають проекти, спрямовані на підтримку військових та медичних потреб. Винайдення нових способів комунікації, обміну інформацією та захисту даних стають надзвичайно важливими в умовах військових загроз. Це дозволяє створювати інноваційні рішення, що полегшують взаємодію та допомагають захищати інформацію.

Більшість підприємств також використовують інноваційні підходи для оптимізації процесів та виробництва, що дозволяє збільшувати продуктивність та знижувати витрати. Впровадження автоматизації, розробка нових методів управління та виробництва, а також використання передових технологій допомагають компаніям підтримувати ефективність у важливий для них період.

Отже, незважаючи на суттєві економічні проблеми в Україні, викликані війною можна бачити, що частина підприємств, які здійснювали інноваційну діяльність, адаптувалися, а деякі

продовжили активний інноваційний розвиток і навіть вийшли на новий прогресивний рівень. Можна говорити, що війна для великої частини українських компаній не стала завадою у реалізації інноваційних ідей. Деякі підприємства перестроюють свою діяльність, звертаючи увагу на створення технологій для вирішення актуальних проблем, таких як безпека, медицина, енергетика, підтримка життєдіяльності населення та інших.

Менеджмент повинен стимулювати інноваційну активність всередині підприємства, створюючи сприятливу атмосферу для розвитку інноваційних ідей. Це включає в себе сприяння внутрішній комунікації, створення механізмів для залучення співробітників до процесу впровадження новацій та стимулювання творчого підходу до розв'язання проблем. Крім того, ефективний менеджмент забезпечує оптимальне використання ресурсів, включаючи людський капітал, фінансові можливості та технологічні інновації. Це означає впровадження ефективних стратегій управління, які спрямовані на підвищення продуктивності та зниження витрат, щоб виділити ресурси на нові ідеї та розвиток. Партнерство та співпраця з іншими підприємствами, науково-дослідними установами та стартап-організаціями також є важливими чинниками успішного інноваційного розвитку. Обмін знаннями, досвідом, інформацією та ресурсами дозволяє створювати систему спільної взаємодії для розвитку нових ідей та їх впровадження. Не менш важливим є постійний аналіз, контроль та моніторинг ефективності інноваційного розвитку підприємства. Постійне вдосконалення, аналіз результатів і корекція стратегій дозволяють підприємствам підтримувати свою конкурентоспроможність та відповідати вимогам ринку.

Отже, ефективний менеджмент є важливим чинником інноваційного розвитку підприємства особливо в умовах війни. Він визначає стратегію та політику інноваційного розвитку, здатність підприємства адаптуватися до змін, впроваджувати та підтримувати інновації в умовах постійних змін і турбулентності на ринку.